



Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 2080/24
21.8.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија др Драгице Попеску, председника већа, Зорице Ђаковић и Весне Дамјановић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Александар Ђорђевић, адвокат из Београда, ул. Велбушка бр. 4, против тужених ББ из ..., чији је пуномоћник Афродита Савинов, адвокат из Београда, Булевар Михајла Пупина бр. 10Д/1-III и Градске општине Чукарица, из Београда, Шумадијски трг бр. 2, коју заступа Општинско правобранилаштво ГО Чукарица, ради накнаде штете, одлучујући о жалби тужиље изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду П 1234/2015 од 25.10.2023. године, у седници већа одржаној дана 21.08.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужиље АА из ... и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Вишег суда у Београду П 1234/2015 од 25.10.2023. године.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог, за накнаду трошкова другостепеног поступка, као неоснован.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П 1234/15 од 25.10.2023. године, ставом првим изреке, одбијен је, као неоснован, тужбени захтев тужиље којим је тражила да суд обавезе тужене ББ и Градску Општину Чукарица да јој солидарно исплате на име накнаде материјалне штете износ од 800.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од 25.10.2023. године, па до исплате. Ставом другим изреке, одбијен је, као неоснован, тужбени захтев тужиље којим је тражила да суд обавезе првотуженог ББ из ... да престане са узнемиравањем тужиље са реконструкцијом и адаптацијом стамбене зграде која се налази у ..., ул. ..., изграђена на к.п. ... КО ... Ставом трећим изреке одбијен је, као неоснован, тужбени захтев тужиље којим је тражила да суд обавезе тужене да отклоне извор опасности по њу, тако што ће порушити стамбену

зграду која се налази у ... у улици ... изграђена на к.п. ... КО ... и затрпати земљом ископане рупе на истој катастарској парцели, а уколико то не учине у року од 15 дана, од дана достављања пресуде, да се овлашћује тужиља да то учини на трошак тужених. Ставом четвртим изреке обавезана је тужиља да првотуженом ББ накнади трошкове парничног поступка у износу од 1.558.568,00 динара, са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде па до исплате. Ставом петим изреке обавезана је тужиља да друготуженој Градској општини Чукарица накнади трошкове парничног поступка у износу од 475.875,00 динара. Ставом шестим изреке стављено је ван снаге решење Вишег суда у Београду П 1234/15 од 20.01.2016. године, којим је одређена привремена мера и наложено првотуженом ББ да одмах, најкасније у року од 12,00 часова престане са извођењем грађевинских радова на стамбеној згради која се налази у ..., ул....., на катастарској парцели број ... КО ..., под претњом извршења.

Благовременом жалбом тужиља је побијала пресуду из свих законом прописаних разлога.

У одговору на жалбу тужени је предложио да се жалба тужиље одбије као неоснована.

Апелациони суд у Београду испитао је побијану пресуду, у смислу одредбе члана 386. Закона о парничном поступку, нашавши да је жалба тужиље неоснована.

У поступку пред првостепеним судом нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тач. 1, 2., 3, 5, 7. и 9. ЗПП, на које повреде овај суд, као другостепени пази по службеној дужности, нити повреде из тачке 12. ове законске одредбе, на коју се указује жалбом тужиље, пошто је изрека пресуде разумљива и није супротна изведеним доказима, те су разлози пресуде о битним чињеницама јасни и непротивречни, па се иста може испитати.

Према чињеничном стању утврђеном у првостепеном поступку, тужиља је власник породичне стамбене зграде која се налази у ..., Општина Чукарица, у улици ... изграђеној на катастарској парцели ... КО ... коју је стекла куповином 2006. - 2007. године, а тужени је власник суседног објекта у истој улици на број ..., на суседној катастарској парцели ... КО ... Првотужени је изводио радове на доградњи, реконструкцији и адаптацији објекта чији је власник, па је Општини Чукарица поднео пријаву за легализацију број 351-1179/30 од 25.08.2003. године, а по основу те пријаве и захтев за издавање одобрења за изградњу број 351-2214/04 од 22.11.2004. године, да би 2009. године, поднео захтев за легализацију под бројем 351-1911/09 од 29.12.2009. године, који је прослеђен на надлежност Секретаријату за послове легализације објекта у Београду. Градска општина Чукарица решавајући по поднетој пријави дана, 27.08.2009. године, је извршила увиђај и записнички констатовала да је инвеститор ББ извршио широк ископ земље дубине 4 метра, без одобрења надлежног органа, да би решењем 356-491/09 од 27.08.2009. године било наређено истом да затрпа поменути широк ископ земље а затрпавање земље спроведено је према записницима о извршењу преко других лица број 356-491/09 од 09.09.2009. године, 10.09.2009. године, и 11.09.2009. године. Током поступка тужиља је тврдила да јој је услед радова туженог проузрокована штета на објекту тако што је дошло до пуцања зидова на њеном објекту, поткопавања објекта, да јој је умањена вредност објекта, да јој градња објекта тужиоца

заклања видик, подиже прашину и прави буку преко дозвољене. Закључком комисије судских вештака грађевинске и архитектонске струке Владана Нешковића и Татјане Димитријевић од 12.07.2022. године, утврђено је да се радови у улици ... у ... више не изводе, а степен изграђености односно степен завршености радова које је инвеститор предвидео изведени су 70%, да је ископ земље дубине 4 м, димензија 15 x 2 м утврђен решењем ГО Чукарица број 356-491/09 од 20.08.2009. године, закопао и да исти не може бити извор опасности. На објекту куће и гараже тужиље нема значајних оштећења, а широки ископ земље није у узрочној вези са оштећењима на објекту тужиље која од оштећења има само испуцале површинске слојеве креча што се не може подвести под статичко оштећење, па за санацијом на том објекту нема потребе а самим тим ни основа за новчано потраживање за санацију. Вредност куће тужиље у години уселења тужиље 2007. године и у време давања налаза и мишљења је неупоредива јер је сада вредност много већа, јер је тржиште у Београду од 2007. године, значајно промењено у смислу тога да су цене много више.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је применом одредби чл.154, 155. и 158. Закона о облигационим односима, као и члана 42. Закона о основама својинско правних односа, нашао да је тужбени захтев тужиље неоснован, јер није доказала да узрок штете на њеним објектима потиче од радова које је предузимао првотужени на свом објекту, па је одлучио као у изреци ожалбене пресуде.

По налажењу Апелационог суда у Београду, првостепени суд је правилно и потпуно утврдио чињенично стање, које се жалбеним наводима тужиље не доводи у сумњу, а затим је правилно одбио тужбени захтев тужиље и одлучио као у изреци ожалбене пресуде.

Наиме, одредбом члана 154. став 1. Закона о облигационим односима (ЗОО), прописано је да ко другоме проузрокује штету дужан је накнадити је, уколико не докаже да је штета настала без његове кривице.

Одредбом члана 155. истог Закона, прописано је да је штета умањење нечије имовине (обична штета) и спречавање њеног повећања (измакла корист), као и наношење другоме физичког или психичког бола или страха (нематеријална штета).

Одредбом члана 158. ЗОО, прописано је да кривица постоји када је штетник проузроковао штету намерно или непажњом.

Одредбом члана 42. Закона о основама својинско правних односа, прописано је да ако треће лице неосновано узнемири власника или претпостављеног власника на други начин, а не одузимањем ствари, власник односно претпостављени власник може тужбом захтевати да то узнемиравање престане. Када је узнемиравањем проузрокована штета власник има право да захтева накнаду штете по општим правилима накнаде штете.

По налажењу и овога суда тужиља није доказала да узрок штете на њеним објектима потиче од радова које је предузимао првотужени на свом објекту, па тако и у погледу навода да јој је услед извршених радова на свом објекту првотужени проузроковао штету у виду буке и подизања прашине, односно постављања зида.

Тужиља је на рочишту одржаном дана 03.11.2015. године, преко пуномоћника изјавила да питање буке и прашине није потребно доказивати, јер је општепозната чињеница да приликом извођења грађевинских радова настају, а током поступка није пружила доказе да је подносила пријаве надлежним инспекцијама нити је предлагала вештачење преко вештака одговарајуће струке чиме би доказала да је трпела штету услед прекомерне буке и прашине коју је проузроковао првотужени извођењем радова, а на њој је био терет доказивања тих чињеница сходно правилима о терету доказивања из члана 231. ЗПП. Осим тога тужиља није суду пружила ни доказ да је градња зида који је поставила да би спречила буку и прашину са објекта првотуженог коштала 20.000 евра, како је то тврдила током поступка.

Правилно је првостепени суд стога и одбио тужбени захтев у делу у коме је тражила да суд обавезе првотуженог да престане са узнемиравањем тужиље реконструкцијом и адаптацијом његове стамбене зграде имајући у виду садржину закључка судских вештака грађевинске и архитектонске струке Владана Нешковића и Татјане Димитријевић, као и њихових изјашњења из којих произлази да на објекту куће у гараже тужиље нема значајних оштећења и да широки ископ земље који је предузео тужени није у узрочној вези са оштећењима на њеном објекту. Стога је правилно првостепени суд нашао да нису испуњени услови да се забрани, односно наложи првотуженом да престане да предузима даље радње на реконструкцији и адаптацији његове стамбене зграде. Наиме, питање реконструкције и адаптације објекта без одобрења надлежног органа је у надлежности управног органа и тужиља има могућност да, уколико сматра да првотужени изводи грађевинске радове без одобрења за градњу, покрене одговарајуће поступке пред управним органима, у циљу евентуалне забране градње, како правилно закључује првостепени суд.

Правилно је првостепени суд одбио тужбени захтев тужиље и у делу у коме је тражила да суд обавезе тужене да отклоне извор опасности по њу, тако што ће порушити стамбену зграду првотуженог и затрпати земљом ископане рупе на тој катастарској парцели, имајући у виду закључак судских вештака грађевинске и архитектонске струке, Владана Нешковића и Татјане Димитријевић, као и њихова изјашњења на околност да је ископ земље дубине 4 м димензија 15x12 м, утврђен решењем КО Чукарица број 356 – 491/09 од 20.08.2009. године, тужени закопао и да исти више не може бити извор опасности по објекат тужиље. Стога је правилан закључак првостепеног суда да је тужбени захтев тужиље у том делу беспредметан, као и захтев у делу у коме је тражила да суд наложи рушење објекта првотуженог, имајући у виду поменути закључак судских вештака, да на кући и гаражи чији је власник тужиља нема значајних оштећења и да широки ископ земље није узрочној вези са оштећењима на њеном објекту, те да услед радова првотуженог није угрожена статика тужиљине куће.

Како се из напред наведеног може закључити да изведени радови на објекту тужене нису узрок штете на објекту тужиље, правилно је првостепени суд закључио да је неоснован и захтев тужиље за уклањање објекта првотуженог, посебно имајући у виду да је исти поднео захтев за легализацију изведених радова, а да Закон о легализацији објеката ("Службени гласник РС", број 95/13), Закон о посебним условима за упис права својине на објектима изграђеним без грађевинске дозволе ("Службени гласник РС", бр. 25/13 и 145/14) као ранији важећи закони предвиђају да се рушење

објекта који су изграђени односно реконструисани или дограђени без грађевинске дозволе до дана ступања на снагу овог закона неће извршавати до правоснажног окончања поступка легализације, сходно члану 33. Закона о легализацији објеката.

Неосновани су наводи жалбе тужиле да је првостепени суд погрешно применио одредбу члана 376. став 1. ЗОО, у погледу застарелости потраживања тужиле за накнаду штете. Наиме, сходно одредби члана 228. ЗПП, странка је у обавези да изнесе чињенице и пружи доказе на којима заснива свој захтев, док су чланом 231. истог закона, прописана правила о терету доказивања, по којима странка која тврди да има неко право сноси терет доказивања чињеница битних за остваривање тог права. Према тврдњама изнетим у жалби, где се наводи немогућност тужиле да идентификује власника објекта у улици ... и да прецизира тачно време настанка штете и време сазнања да је штета настала, терет доказивања се не може пребацити на суд, јер је терет доказивања тих чињеница био на тужили која је морала да их наведе у тужби и да приложи доказе на те околности, што није учинила. У конкретном случају првостепени суд је правилно ценио истакнути приговор застарелости потраживања накнаде штете нашавши да је исти основан јер је из одговора на тужбу друготужене и дописа општине Чукарица од 05.08.2015. године, као из навода првотужене приликом увиђаја суда на лицу места дана 19.09.2017. године, утврђено да је првотужени поднео Општини Чукарица последњи захтев за легализацију изведених радова дана 29.12.2009. године, под бројем 351-1911/09, што свакако значи да је изводио радове на свом објекту пре 29.12.2009. године, док је тужила на рочишту одржаном дана, 19.09.2017. године, изјавила да је монтажну ограду између свог и објекта првотуженог поставила пре 5-6 година, као и да је пре 6 година посадила тује да би спречила праšину и буку услед радова које је изводио првотужени, одакле произлази да је тужена поставила ограду 2011. године, а да је првотужени могао да изводи радове на свом објекту само пре тога. Полазећи од навода првотуженог да радове на свом објекту не изводи од 2009. године, да је првотужени последњи пут поднео захтев за легализацију изведених радова 2009. године, а да је тужила изјавила да је ограду и тује, ради заштите од праšине и буке који потичу од објекта првотуженог подигла још 2011. године, правилно је првостепени суд закључио да је првотужени изводио грађевинске радове на свом објекту пре 2009. године, па како је тужба у овом спору поднета 23.07.2015. године, правилно је првостепени суд утврдио да је тужила свакако сазнала за учињениу штету још 2009. године, а најкасније 2011. године, када је поставила зид и засадила птује. Стога је правилно применио одредбу члана 376. став 1. Закона о облигационим односима, утврдивши да је тужила поднела тужбу за накнаду штете по протеку субјективног рока од 3 године од сазнања за штету, те да је њено потраживање накнаде материјалне штете застарело, па су неосновани сви наводи жалбе којима се наводи супротно.

Неосновани су наводи жалбе тужиле да је ожалбена одлука донета на основу налаза и мишљења Комисије вештака која се позива на решење ГО Чукарица, а да при том комисија вештака није прегледала објекат туженог, ископ земље, нити парцелу на којој се објекат налази, будући да је тужени упорно одбијао да вештацима омогући приступ свом објекту. Међутим, како су ови наводи били истицани током првостепеног поступка, а на исте су се вештаци изјашњавали писмено и усмено, наводећи да су са локалитета тужиле погледали суседни спорни плац, преко њене ограде, о чему су приложене фотографије, с тим да на суседни плац на адреси ... нису могли приступити, али су свакако могли голим оком да утврде габарите ископа за базен, с тим да су

нагласили да је ископ давно затрпан по налогу инспекције и да не представља опасност по тужиљу, те су као стручна лица описали положај куће и позицију затрпаног базена у ..., визуелним прегледом и фотографисањем непокретности са адресе тужиље у ... Имајући у виду да су се вештаци детаљно изјаснили, како писмено, тако и усмено, на рочишту за главну расправу, о свим примедбама тужиље, правилно је првостепени суд, одбио, као неоснован, захтев тужиље за одређивање новог вештачења, на околност процене тржишне вредности непокретности тужиље са и без суседних објеката, будући да то није било неопходно и целисходно за овај спор.

Како се ни осталим наводима жалбе тужиље не доводи у сумњу правилност и законитост побијане пресуде применом члана 390. ЗПП, одлучено је као у изреци.

Применом члана 401. тачка 2. ЗПП, потврђена је и одлука о трошковима парничног поступка из става четвртог и петог изреке, с обзиром да је донета правилном применом одредби чл. 153. и 154. ЗПП, који је у складу са успехом странака у спору, означеном вредношћу предмета спора и важећом АТ у време пресуђења.

Применом члана 165. став 1. ЗПП, одбијен је захтев првотуженог за накнаду трошкова другостепеног поступка, који обухвата трошкове састава одговора на жалбу, будући да састав одговора на жалбу, сходно члану 154. ЗПП, не спада у нужне и неопходне трошкове за вођење поступка.

**Председник већа-судија
др Драгица Попеску,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић